

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

6 вересня 2007 року

№25 (2801)

ради Д. Андрієвський, голова секції випускників КПІ у Польщі Я. Фукса та ін.

Після теплих слів першокурсників познайомилися з гордістю й славою КПІ – переможцями студентських олімпіад та спортивних змагань. Далі на площі Знань у прикрашеному квітами авто з'явилися переможці конкурсів "Містер КПІ – 2006" Анатолій Акулов

ВІТАЄМО

Якименка Юрія Івановича – першого проректора НТУУ "КПІ" доктора технічних наук, члена-кореспондента НАН України із нагородженням орденом "За заслуги" II ступеня.

ауру в аудиторіях КПІ, де вчилися і працювали видатні вчені й науковці, які своїми відкриттями змінили світ. Щоб бути їх гідними послідовниками, студентам потрібно докласти неабияких зусиль протягом навчання, і Михайло Захарович висловив переконання, що їм це буде під силу.

Привітати нове поповнення Київської політех-

блю "Пульс", а далі під звуки вічно молодого вальсу площею закружляли елегантні пари народного ансамблю спортивного бального танцю "Стиль".

Видовищним став танок "Вогонь", після якого над площею запалав символічно-справжній вогонь – зі смолоскипу магістрів, переданий першокурсникам, що символізує вогонь знань у душі людини, зміну по-

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 День першокурсника

2 Доповідь ректора

3 НТУУ "КПІ" М.З.Згуровського

на сесії професорсько-викладацького складу

4 Увага, конкурс!

ДЕНЬ ПЕРШОКУРСНИКА-2007

ніки прийшли й почесні гості – представники уряду, міської адміністрації, зарубіжні колеги. Зокрема, радник

Останній літній день видався погожим і теплим. Та й не могло

бути інакше, адже сьогодні в КПІ – День першокурсника. Яскраве сонечко затопило світлом площу Знань, де сотні новоспечених капешників чекали на посвяти у студенти.

Свято розпочалося під запальні звуки народного ансамблю барабанщиків "Водограй", після чого на площу вийшов духовий оркестр ВІПІ. Право підняти Державний прапор України під урочисті звуки Державного гімну було надано переможцю міжнародної олімпіади з математики студенту ФТІ Федору Зубачу.

Ректор НТУУ "КПІ" академік М. Згуровський привітав першокурсників з правильним вибором вузу, зауваживши, що вони одразу відчують незабутню

Президента України О. Зінченко, віце-прем'єр-міністр Д. Табачник, перший заступник міністра освіти і науки А. Гуржій, депутат Київ-

(ІЕЕ) та "Королева КПІ – 2007" Вікторія Цема (ІТС) у супроводі учасників цього конкурсу. Ось вони – найрозумніші, найспортивніші та найкрасивіші студенти Політеху!

Святову естафету перехопив запальний карнавал у виконанні дитячого хореографічного ансам-

колінь політехників... Під бурхливі оплески присутніх та студентський гімн "Гаудеамус" у небо злетіли кульоріві кульки з написом КПІ.

Першокурсники розійшлися по своїх факультетах для отримання студентських квитків та залівок. А вже ввечері вони – повноправні студенти КПІ – повернулися на площу Знань на святкову дискотеку і салют. Ці юнаки й дівчата ще малознайомі між собою і лише стали на шлях студентського життя, проте вогонь в їхніх очах, яскравіший за будь-який феєрверк, говорить про жагу до нових знань та яскравих вражень, які вони неодмінно отримають в КПІ. Щиро бажаємо їм цього!

Майя Заховайко
Фото О.Супруна

СЕСІЯ ПРОФЕСОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ

За традицією, напередодні нового навчального року, а саме 30 серпня, відбулася чергова сесія професорсько-викладацького складу Київської політехніки.

У президії – керівництво університету, декани факультетів та директори інститутів, голови профспілок співробітників і студентів. Почесно-го гостя – голову ЦК профспілки працівників освіти і науки України Л.С.Сачкова присутній представив вступну доповідь перший проректор НТУУ “КПІ” Ю.І.Якименко, у президії також голова асоціації випускників КПІ, в недавньому минулому народний депутат України професор М.К.Родіонов.

Ю.І.Якименко тепло привітав присутніх із знаменною датою – 16-ю річницею незалежності України та

початком нового 2007/08 навчального року. За пропозицією ведучого хвилиною мовчання було вшановано пам'ять викладачів та співробітників університету, що, на великий жаль, протягом минулого року пішли із життя, всіх їх було поіменно названо.

Із доповіддю про підсумки роботи колективу університету за 2006/2007 н.р. та завдання на 2007/2008 н.р. виступив ректор НТУУ “КПІ” академік НАН України М.З.Згуровський, який на початку виступу також щиро привітав присутніх із 16-ю річницею незалежності нашої держави і нагадав учасникам зібрання, що в наступному році університет відзначатиме своє 110-ліття.

У доповіді ректора було всебічно охарактеризовано багато-

гранну діяльність колективу університету за минулий навчальний рік з погляду здійснення комплексних перетворень при наближенні нашого навчального закладу до статусу дослідницького університету, із урахуванням світового досвіду акцентовано увагу на принципах його діяльності, наголошено на необхідності підсилення фундаментальної підготовки фахівців як при навчанні, так і в наукових дослідженнях.

Було висловлено подяку науково-педагогічному колективу фізико-технічного інституту, його директору професору О.М.Новикову у зв'язку із перемогами студентів цього інституту на міжнародних олімпіадах високого рівня.

Наприкінці доповіді було сформульовано основні завдання колективу університету на наступний навчальний рік із урахуванням вимог дослідницького університету, ще раз поздоровлено викладачів і студентів, співробітників НТУУ “КПІ” із початком нового навчального року. М.З.Згуровський побажав усім здоров'я, нових творчих здобутків на цьому шляху.

Повністю текст доповіді ректора надаємо нижче.

Теплі слова на адресу Київської політехніки та найкращі побажання від імені президії Федерації профспілок працівників освіти та науки висловив Л.С.Сачков і вручив диплом, яким було відзначено КПІ за 1-е місце у Всеукраїнському конкурсі серед бюджетних

освітніх організацій за виконання Колективного договору за 2006 рік, та відповідно нагороду ректору університету М.З.Згуровському за зразкове соціальне партнерство між адміністрацією і профспілками.

На завершення сесії ректор університету М.З.Згуровський вручив диплом лауреата премії НТУУ “КПІ” переможцям щорічного університетського конкурсу на найкращий підручник, посібник та монографію.

На закінчення зустрічі керівники університету відповіді на численні запитання присутніх. Розгорнуті відповіді на деякі з них будуть опубліковані в наступних номерах “Київського політехніка”.

Інф. “КПІ”

НАШ ДЕВІЗ – БУТИ ПЕРШИМИ

Доповідь ректора НТУУ “КПІ” академіка НАН України М.З. Згуровського на сесії професорсько-викладацького складу 30 серпня 2007 року

Шановні колеги, шановні гості наших зборів!

Через декілька днів університет вступає в ювілейний, уже сто десятих навчальний рік, шістнадцять з яких він працює і розвивається в незалежній Україні. Дозвольте привітати вас із Днем Незалежності нашої держави та з початком нового навчального року і побажати міцного здоров'я і плідної роботи.

Можна відзначити, що 2006/2007 навчальний рік колектив університету працював ритмічно, творчо та плідно. Це стосується всіх напрямів – навчального, науково-інноваційного, міжнародного та соціально-господарського.

Остаточо визначено головну стратегію подальшого розвитку КПІ, яка передбачає здійснення комплексних послідовних перетворень у напрямку наближення КПІ до європейської та світової моделі дослідницьких університетів.

Ця стратегія вимагає органічного поєднання навчальної, наукової та інноваційної діяльності КПІ з метою підвищення його ролі у високотехнологічному розвитку економіки країни та зростанні конкурентоспроможності вітчизняних товарів і послуг.

Слід зазначити, що в листопаді 2005 року Рада Європи прийняла комюніке, спрямоване на модернізацію європейських університетів і перетворення кращих з них у дослідницькі. Ці університети, на відміну від більшості традиційних, прискорено розвиваються відповідно до трикутника знань, який поєднує навчання, дослідження та інновації в цілісний і гармонійний процес. Таким чином, об'єднана Європа, приділяючи величезну увагу масовій освіті, найбільше покладається саме на дослідницькі університети у подоланні науково-технологічного відставання від інших регіонів світу.

Узагальнюючи кращий міжнародний досвід і розповсюджуючи його на КПІ, під дослідницьким університетом ми розуміємо таке освітньо-наукове середовище, в якому:

– наука передає для навчання останні досягнення, формуючи передовий зміст освіти, освітня ж компонента наповнює наукову та інноваційну сферу талановитою молоддю. Метою є підготовка майбутніх учених та конструкторів, які володіють сучасною методологією науки і практичними навичками творення нового. В такому університеті практично зникає межа між “дослідженням”, “впровадженням” і “дипломною чи курсовою роботою”, між “викладачем”, “ученим” і “конструктором”;

– навколо дослідницького університету формується інтелектуально наповнене інноваційне середовище у формі наукових і технологічних парків, бізнес-інкубаторів з метою створення високотехнологічної продукції, трансферу технологій і прискореного економічного розвитку відповідного регіону і країни в цілому;

– в дослідницькому університеті здійснюється інформаційна відкритість освіти, науки та інновацій че-

рез спільний інформаційний простір і спільні інформаційні ресурси;

– в дослідницькому університеті реалізується сприйнятливий світового досвіду та здійснюється входження до міжнародної системи освіти, науки та інновацій.

Дослідницькі університети мають забезпечити якісно новий рівень підготовки фахівців на основі взаємного проникнення та взаємного збагачення фундаментальних і прикладних наукових досліджень, інноваційної діяльності, освітнього процесу та виробництва.

Такі університети мають готувати не тільки вчених і творців нової техніки, а й фахівців, які пробуджують, мотивують і стимулюють підприємництво та комерціалізацію науки суспільно сумлінним шляхом.

Дослідницькі університети мають бути міждисциплінарними з менш вузькою спеціалізацією навчальних планів та з більш відкритою й мобільною системою навчан-

начено порядок застосування цього закону.

На квітневій колегії МОН України було ухвалено рішення про проведення експерименту, згідно з яким КПІ надається статус дослідницького університету для відпрацювання всіх складових зазначеної моделі.

Відповідно до цього статусу перед нами постає завдання підготовки кадрів і проведення наукових досліджень для “проривного” розвитку економіки України по групі пріоритетних напрямків. Держава висуває до нас підвищені вимоги, але й закріплює за нами відповідний статус на інституціональному рівні. Цим статусом мають гарантуватися відповідні графіки роботи викладачів, які б дозволяли їм підвищувати свою кваліфікацію та проводити наукові дослідження, адекватна оплата праці, необхідний соціальний пакет, можливо – підвищена стипендія студентам. Фінансове забезпечення нашого університету повинно бути достатнім,

вину науку, і передову вищу освіту, яка готує високоякісний, конкурентоспроможний людський капітал на основі використання в навчанні наукових досліджень та інновацій. Остання ланка включає магістерську підготовку, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів, підготовку наукових кадрів вищої кваліфікації через аспірантуру і докторантуру. Обом ланкам ми маємо приділяти велику увагу, надавати відповідну допомогу і підтримку, хоча основне завдання КПІ – це підготовка магістрів, кандидатів та докторів наук. Зазначу, що в кращому дослідницькому університеті світу Масачусетському технологічному інституті на одного студента базового рівня (бакалаврату) приходить 7 студентів вищого рівня, що навчаються за програмами магістрів, докторів філософії або підвищення кваліфікації. В КПІ це співвідношення в 14 разів гірше, тобто на одного студента вищої форми підготовки, що навчається в магістра-

Тому нам, як ніколи, доведеться підсилити фундаментальну підготовку як у навчанні, так і в наукових дослідженнях. Критичні технології не можуть створюватися без складного математичного моделювання, глибокого розуміння властивостей ім'я фізичних, хімічних, біологічних процесів на молекулярному рівні та в наномасштабі. Успішна ринкова реалізація наукової продукції потребує глибоких знань соціології, іноземних мов, психології, економіки та права як фундаментальних дисциплін. Для створення таких знань належить переглянути зміст навчання, побудувати принципово нові навчальні плани і програми наукових досліджень, починаючи вже з рівня бакалаврської підготовки.

Друге. Маємо здійснити дієву інтеграцію навчання та наукових досліджень. Уже на рівні бакалаврської підготовки, надаючи студентам фундаментальні знання, необхідно вчити їх мислити цілісними науковими теоріями і діяти на практиці відповідно до методів отримання таких фундаментальних знань. На рівні ж магістерської підготовки навчання без використання передової науки є неможливим. Тому обсяги підготовки магістрів у КПІ будуть визначатися фактично наявністю з кожної спеціальності науково-педагогічних шкіл, які реально проводять наукові дослідження і здатні забезпечити підготовку магістрів на базі цих досліджень. Навчальні плани для підготовки магістрів мають включати 50% годин для викладання циклу системоутворюючих навчальних дисциплін і 50% годин для проведення дослідницької роботи за попередньо затвердженою темою магістерської дисертації. Як перший крок, проведено моніторинг усіх кафедр університету на наявність науково-педагогічних шкіл, здатних здійснювати магістерську підготовку, та необхідної навчально-лабораторної бази, і відповідно до цього визначені обсяги такої підготовки (своєрідне внутрішнє держзамовлення).

Третє. Дуже важливою проблемою для КПІ, як і для всієї вищої технічної освіти України, є гармонійна взаємодія з ринком праці. Для КПІ, як технічного університету, це практично вимагає пошуку розумного балансу між універсальністю знань, їх фундаментальним характером і прагматичною орієнтацією на реальні проблеми економіки країни. Ми вже бачимо значні зміни в промисловому, експортно-орієнтованому секторі України, зокрема, в напрямку підвищення його конкурентоспроможності, особливо в галузі інформаційних технологій, складному приладобудуванні, машинобудуванні, хімічній та металургійній промисловості. Ці та інші галузі зараз відчувають гострий дефіцит висококваліфікованих кадрів, підготовлених за інноваційною моделлю. Їм потрібні інженери з глибокою фундаментальною підготовкою, здатні створювати конкурентоспроможні системи і технології. Ці фахівці мають вільно володіти англійською мовою, інформацій-

ня для студентів і викладачів. При цьому всі традиційні цінності університетської освіти та наукової методології повинні залишатися недоторканими.

Нашим університетом зроблені перші суттєві кроки щодо наближення до зазначеної моделі дослідницьких університетів. Традиційно розвинута в КПІ навчальна й дослідницька робота на інституціональному рівні була доповнена третьою компонентою трикутника знань – інноваційною. В грудні минулого року Законом України було створено науковий парк “Київська політехніка” з метою органічного поєднання досліджень з виробництвом і ринковою реалізацією високотехнологічної продукції та постійним кадровим супроводженням цього процесу. Розпорядженням уряду в липні цього року було виз-

щоб мінімізувати частку неякісно підготовлених фахівців за рахунок платного навчання та відійти від застосування подвійних стандартів в оцінюванні знань цієї групи студентів.

Відповідно до викладеної стратегії та покладених на нас завдань ми маємо по-новому підходити до всіх напрямків діяльності університету.

Навчальна робота має вдосконалюватися за наступними взаємопов'язаними складовими:

Перше. Нам необхідно чітко визначитися з пріоритетами навчальної діяльності КПІ і відповідно до них зайняти свою нішу в освітянському просторі держави. Протягом останніх 16 років відбулося суттєве розширення вищої освіти на масову або базову вищу освіту, що надає загальні знання більшості студентів, але не обов'язково залучає до навчання роз-

турі, аспірантурі, докторантурі чи в системі підвищення кваліфікації, приходить два студенти бакалаврської форми підготовки. Зрозуміло, що місце КПІ не серед великої кількості технічних ВНЗ, що здійснюють переважно масову підготовку фахівців для сфери послуг і експлуатації техніки, а серед дуже обмеженої кількості дослідницьких університетів, що спеціалізуються на елітній, інноваційній моделі підготовки інженерів з метою створення нової техніки і технологій. Цей принцип висуває на перше місце фундаментальну фізико-математичну освіту. Людина, що її має, є значно продуктивнішою в практичній діяльності, ніж та, яка поверхово ознайомилася з багатьма дисциплінами, навчилася натискувати кнопки складних приладів, не розуміючи суті явищ, що в них відбуваються.

